Důvodová zpráva

Na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a dále zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, je předkládán zastupitelstvu města návrh rozpočtu na rok 2024.
Návrh rozpočtu na rok 2024 ve formální stránce zaznamenal významných změn. Rozpis rozpočtu je sestaven v novém formátu s novým členěním dle A/Ú (dále ORG), které jsou rozděleny do oblastí. Položky rozpočtu týkající se určité oblasti, např. vodohospodářského majetku, správy radnice, veřejné zeleně, odpadového hospodářství nebo některé kulturní akce, mají stejný ORG napříč jednotlivými odbory v zachovaném členění dle platné rozpočtové skladby.
Rozpočet města do roku 2023 byl členěn na tabulkovou a textovou část. Z důvodu přehlednosti a komplexnosti je od roku 2024 přidán k jednotlivým položkám tabulkové části rozpisu rozpočtu stručný komentář vysvětlující nárokované finanční prostředky.
Návrh rozpočtu na rok 2024 obsahuje závazné ukazatele, jimiž jsou jednotlivé odbory povinny se řídit. Součástí rozpočtu jsou rovněž závazné ukazatele ve vztahu ke zřízeným příspěvkovým organizacím a k založeným organizacím města.

Rozpočet města je základním materiálem, podle kterého se řídí finanční hospodaření města v daném rozpočtovém roce. Předkládaný rozpočet zahrnuje návrh příjmové části pro hospodaření města, dále provozní (neinvestiční) výdaje, kapitálové (investiční) výdaje a oblast financování.

Při sestavování návrhu rozpočtu statutárního města České Budějovice na rok 2024 jsme se opírali o predikce Ministerstva financí ČR a ekonomů předních bank, kteří predikují mírný růst výkonu ekonomiky převážně obnoveným růstem spotřeby domácností, ale lze očekávat, že tuto aktivitu mohou tlumit dopady konsolidačního balíčku. Nicméně se v roce 2024 předpokládá výraznější zpomalení inflace.
Návrh rozpočtu města na rok 2024 je sestaven se zaměřením na investice s tím, že jednak budou dokončovány již rozpracované investiční projekty, ale rovněž budou započaty nové.
Pro rok 2024 je rozpočet statutárního města České Budějovice plánován jako schodkový, přičemž předpokládá celkové příjmy města ve výši 3.019.783 tis. Kč a výdaje v celkové výši 4.091.706 tis. Kč, z toho rozpočet kapitálových výdajů činí 1.456.481 tis. Kč. Schodek rozpočtu ve výši 1.071.923 tis. Kč je kryt financováním, a to částečně zapojením nevyčerpaných finančních prostředků z minulých let ze základního běžného účtu, zapojením peněžního Fondu rezerv a rozvoje města, Fondu financování a obnovy vodohospodářského majetku, zapojením části zůstatku Fondu zaměstnanců města a zapojením části revolvingového úvěru přijatého městem na konci roku 2022. Nadále se pokračuje ve splácení stávajících úvěrů.

Rozpočet města v základních ukazatelích:

Návrh rozpočtu města pro 2024 ve srovnání s rokem 2023 (v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet 2023	Očekávaná skutečnost 2023	Návrh rozpočtu 2024
Daňové příjmy	2 302 430	2 331 653	2 479 503
Nedaňové příjmy	428 244	457 154	410 004
Kapitálové příjmy	92 340	18 205	11 951
Přijaté transfery	116 500	506 331	118 325
Příjmy celkem	**2 939 514**	**3 313 343**	**3 019 783**
Běžné výdaje	2 264 047	2 662 100	2 635 225
Kapitálové výdaje	1 298 996	1 621 643	1 456 481
Výdaje celkem	**3 563 043**	**4 283 743**	**4 091 706**
Saldo příjmů a výdajů	**-623 529**	**-970 400**	**-1 071 923**

Vývoj hospodaření města v letech 2019–2024 (v mil. Kč)

	Skutečnost 2019	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	Skutečnost 2022	Očekávaná skutečnost 2023	Návrh rozpočtu 2024
Příjmy	2 586	2 596	2 813	3 154	3 314	3 020
Výdaje	2 396	2 464	2 472	2 842	4 284	4 092
Saldo	**190**	**132**	**341**	**312**	**-970**	**-1 072**

Příjmy

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějším zdrojem příjmů města. Pro rok 2024 činí předpokládaný objem daňových příjmů 2.479.503 tis. Kč, což je 82,11 % z celkových příjmů města. Jsou tvořeny zejména příjmy ze sdílených daní, z místních poplatků a příjmy ze správních činností. Nejpodstatnějšími příjmy města jsou výnosy ze sdílených daní, jejichž výběr je dán zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Na rok 2024 byl obcím jejich podíl snížen v rámci konsolidačního balíčku z 25,84 % na 24,92 %. I tak by město mělo obdržet 2.168.448 tis. Kč (vč. zákonem zvýšené dani z nemovitosti), což je o 125 mil. Kč více (6 %), než je předpoklad roku 2023. Plánovaný výběr z místních poplatků ve výši 71.450 tis. Kč tvoří 2,37 % z celkových příjmů města. Pro rok 2024 se zvýšila sazba poplatku z pobytu z 25 Kč na 50 Kč na osobu a den, a místní poplatek ze vstupného byl zrušen. Část vyššího výnosu z poplatku z pobytu půjde do propagace města. Sazby ostatních místních poplatků zůstaly beze změn.

Vývoj příjmů ze sdílených daní (v mil. Kč)

	Skutečnost 2019	Skutečnost 2020	Skutečnost 2021	Skutečnost 2022	Očekávaná skutečnost 2023	Návrh rozpočtu 2024
1111 - DPFO plátci	413	391	289	311	346	392
1112 - DPFO poplatníci	10	6	17	26	20	25
1113 - DPFO srážkou	34	35	44	57	65	68
1121 - DPPO	320	261	374	434	453	499
1211 - DPH	721	715	837	984	1 097	1 065
Mezisoučet	**1 498**	**1 408**	**1 561**	**1 812**	**1 981**	**2 049**
Daň z nemovitosti	62	63	67	66	62	119
Celkem	**1 560**	**1 471**	**1 628**	**1 878**	**2 043**	**2 168**

Nedaňové příjmy jsou v roce 2024 očekávány ve výši 410.004 tis. Kč a jsou tvořeny zejména příjmy z pronájmů, služeb a náhrad. Nejvýznamnějším nedaňovým příjmem je pachtovné od společnosti ČEVAK, a.s. za pronájem vodohospodářského majetku přinese v roce 2024 do rozpočtu města celkem 227.895 tis. Kč.

Investiční příjmy jsou rozpočtovány celkem ve výši 11.951 tis. Kč a jsou tvořeny příjmy z prodeje pozemků a za odprodej dvou vozidel městské policie.

Přijaté transfery (dotace) v celkové výši 118.325 tis. Kč jsou tvořeny příspěvkem na výkon státní správy ve výši 110.325 tis. Kč (tj. dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu – pro rok 2024 pokrácena cca o 2 %), dotací z Jihočeského kraje z dotačního programu na podporu narozených dětí ve výši 2 mil. Kč a plánovaným převodem finančních prostředků z hospodářské činnosti města (bytového hospodářství) ve výši 6 mil. Kč. Další účelové neinvestiční i investiční dotace budou jako dosud, zapojovány do rozpočtu města až v průběhu roku, tzn. po doručení rozhodnutí (uzavření smlouvy) o přiznání dotace, či zaslání avíza od poskytovatele dotace k zasílané platbě.

Celkové příjmy města jsou pro rok 2024 plánovány ve výši 3.019.783 tis. Kč, což je oproti schválenému rozpočtu roku 2023 o 80.269 tis. Kč (o 3 %) více.

Přehled finančních zdrojů města na rok 2024 podle jednotlivých druhů

P Ř Í J M Y	**Rozpočet příjmů 2024** (v tis. Kč)	**Podíl na celkových příjmech** (v %)
Daňové příjmy	2 479 503	60,60
Nedaňové příjmy	410 004	10,02
Kapitálové příjmy	11 951	0,29
Přijaté transfery	118 325	2,89
Financování	1 071 923	26,20
Úhrn zdrojů pro použití v roce 2024	**4 091 706**	**100,00**

Výdaje

Běžné výdaje jsou pro rok 2024 rozpočtovány ve výši 2.635.225 tis. Kč a jsou v porovnání se schváleným rozpočtem běžných výdajů roku 2023 o 371.178 tis. Kč vyšší, tj. o 16 %.
Největší podíly na běžných výdajích mají, jako každoročně, rozpočty: odboru správy veřejných statků, kanceláře tajemníka, městské policie a finančního odboru. Významnou výdajovou položkou rozpočtu města jsou neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím a úhrada kompenzace plnění veřejné služby z autobusové a trolejbusové MHD Dopravnímu podniku města České Budějovice. Na případné neplánované výdaje rozpočtového roku 2024 je v rozpočtu města alokována rezerva ve výši 16 mil. Kč (v rozpočtu finančního odboru).

Nejvýznamnější běžné výdaje města:

- Výdaje na opravy majetku města (položka 5171) – 186.783 tis. Kč
- Ostatní správa majetku města (odbor SVS) – 480.101 tis. Kč
- Neinvestiční příspěvky na provoz zřízeným PO – 560.413 tis. Kč
- Výdaje na dopravní obslužnost – 330.000 tis. Kč
- Dotační politika – 108.870 tis. Kč
- Městská policie – 139.277 tis. Kč
- Kancelář tajemníka – 331.019 tis. Kč
- Finanční odbor – 257.703 tis. Kč
- Ostatní provoz – 241.059 tis. Kč

Vývoj provozního salda v letech 2019–2024 (v mil. Kč)

	Skutečnost 2019	**Skutečnost 2020**	**Skutečnost 2021**	**Skutečnost 2022**	**Očekávaná skutečnost 2023**	**Návrh rozpočtu 2024**
Běžné příjmy (vč. neinv. dotací)	2 481	2 515	2 700	2 977	3 182	3 002
Běžné výdaje	1 982	2 082	2 121	2 294	2 662	2 635
PROVOZNÍ SALDO	**499**	**433**	**579**	**683**	**520**	**367**
Podíl salda na běžných příjmech	**20 %**	**17 %**	**21 %**	**23 %**	**16 %**	**12 %**
Splátky půjčených prostředků	-93	-97	-117	-88	-89	-89
PS po úhradě splátek úvěrů	**406**	**336**	**462**	**595**	**431**	**278**

Provozní saldo je vyjádřeno rozdílem mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji. Saldo (přebytek) běžného rozpočtu je vlastním zdrojem financování rozvojových aktivit města. Pro rok 2024 provozní saldo kleslo na 367 mil. Kč, zejména z důvodu vyšších příspěvků na provoz zřízeným příspěvkovým organizacím a vyšším výdajům do oprav majetku města.

Provozní saldo po odečtení výdajů na opravy majetku města (v mil. Kč)

	Návrh rozpočtu 2024
Běžné příjmy (vč. neinv. dotací)	3 002
Běžné výdaje (bez oprav majetku – položka 5171)	2 448
PROVOZNÍ SALDO	**554**
Podíl salda na běžných příjmech	**18 %**
Splátky půjčených prostředků	-89
PS po úhradě splátek úvěrů	**465**

Kapitálové výdaje na rok 2024 předpokládáme ve výši 1.456.481 tis. Kč (pro srovnání ve schváleném rozpočtu: roku 2023 činily 1.298.996 tis. Kč, 939.751 tis. Kč v roce 2022, 704.331 tis. Kč v roce 2021, 663.395 tis. Kč v roce 2020 a 621.236 tis. Kč v roce 2019). Zahrnují jak prostředky na vlastní investice města, tak příspěvky na investiční činnost městem zřízených příspěvkových organizací (187.206 tis. Kč), investice do bytových a nebytových prostor města ve správě společnosti SPRÁVA DOMŮ, s.r.o. (53.850 tis. Kč) a rovněž prostředky na předfinancování a spolufinancování dotačních akcí.

K nejvýznamnějším investičním projektům města v roce 2024 náleží:

- **KD Slavie** – bude pokračovat celková rekonstrukce a přístavba včetně audiovizuální a jevištní techniky a gastro zařízení. Akce má být dokončena v polovině roku 2025. V rozpočtu roku 2024 je na tuto akci alokována částka 400 mil. Kč.
- **Parkovací dům u sportovní haly** – začátkem roku 2024 bude dokončena výstavba parkovacího domu s kapacitou 495 parkovacích míst. V rozpočtu roku 2024 je na tuto akci alokována částka 17 mil. Kč.
- **ZTV Kaliště** – bude pokračovat výstavba nové vodohospodářské infrastruktury v části Kaliště, a to čistírny odpadních vod, kanalizace a vodovodu. Akce je rozdělena do 3 etap a bude pokračovat i v roce 2025. V rozpočtu roku 2024 je na tuto akci alokována částka 30 mil. Kč.
- **Bytové domy 4D** – na rozhraní let 2024–2025 bude dokončeno zpracování projektové dokumentace bytových domů v lokalitě Čtyři Dvory a v následujících letech bude zahájena po etapách realizace celkem 296 bytových jednotek. V rozpočtu roku 2024 je na tuto akci alokována částka 29 mil. Kč.
- **Sportovní areál Vltava - 2. etapa –** bude pokračovat výstavba nového sportovního areálu na levém břehu Vltavy včetně realizace parkoviště pro maximálně 100 vozidel a přeložky stávající cyklostezky v místě sportovního areálu. V rozpočtu roku 2024 je na tyto akce alokována částka 49,7 mil. Kč.
- **Sluneční ostrov – Jiráskovo nábřeží –** ve druhé polovině roku 2024 bude zahájena realizace Slunečního ostrova. Jedná se o nové využití stávající bermy pravého břehu Vltavy, která bude protnuta novým říčním ramenem o šířce 12 m. Na pravém břehu tohoto ramene vznikne pobytové schodiště s náplavkou pro pěší, díky novému rameni vznikne v meandru Vltavy Sluneční ostrov. Ostrov bude rozdělen na dvě části/ostrovy, které budou vzájemně propojeny kameny, sloužícími pro zachycení naplavenin z řeky. V rozpočtu roku 2024 je na tuto akci alokována částka 30 mil. Kč.
- **MŠ Větrná** – v roce 2024 bude zahájena realizace stavebních úprav, které zajistí snížení energetické náročnosti objektů mateřské školy, součástí investiční akce budou i rekonstrukce elektroinstalace, zdravotně technické instalace a vytápění. Realizace akce bude dokončena v roce 2025. V rozpočtu roku 2024 je na tuto akci alokována částka 40 mil. Kč.
- **Stavební úpravy ulic** – v rámci rekonstrukce ulic budou provedeny stavební úpravy ulice Na Hraničkách, včetně vybudování nové vodohospodářské infrastruktury, a dále proběhne rekonstrukce ulice Na Zlaté stoce včetně křižovatky ulic Na Zlaté stoce, Ant. Sovy a Sukova. V rozpočtu roku 2024 je na tyto akce alokována částka 61,1 mil. Kč.
- **ČOV České Budějovice** – modernizace čistírny odpadních vod bude pokračovat rekonstrukcí usazovacích nádrží a lapáků písku u splaškové linky. V rozpočtu roku 2024 je na tuto akci alokována částka 55 mil. Kč.

Podíl výdajů na celkových výdajích města

V Ý D A J E	Rozpočet výdajů 2024 v tis. Kč	Podíl na celkových výdajích (v %)
Běžné výdaje	2 635 225	64
Kapitálové výdaje	1 456 481	36
Výdaje celkem	**4 091 706**	**100**

Financování

Výše financování činí pro rok 2024 celkem 1.071,92 mil. Kč. Schodek rozpočtu je vyrovnán zapojením prostředků z minulých let ve výši 498,09 mil. Kč, zapojením Fondu rezerv a rozvoje města ve výši 260 mil. Kč, Fondu zaměstnanců města ve výši 8.151 tis. Kč, Fondu financování a obnovy vodohospodářského majetku ve výši 32 mil. Kč a zapojením revolvingového úvěru ve výši 400 mil. Kč. Součástí rozpočtu financování jsou plánované splátky úvěrů a půjček v celkové výši 88,65 mil. Kč a příjem do Fondu financování a obnovy vodohospodářského majetku ve výši 37,67 mil. Kč.

Rozpis úvěrů města

v tis. Kč

Banka/Účel	Rok přijetí	Úvěr celkem	Splatno do	Zůstatek k 1.1.2024	Zůstatek k 31.12.2024	Splátky jistiny v letech								
						2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Česká spořitelna, a.s. - předfinancování a spolufinancování dotačních akcí	**2010-14**	**520 176**	**2025**	**94 577**	47 288	47 289	47 288	0	0	0	0	0	0	0
Česká spořitelna a.s. - refinancování investičních akcí	**2010**	**180 000**	**2025**	**32 727**	16 363	16 364	16 362	0	0	0	0	0	0	0
Česká spořitelna a.s. - kontokorentní úvěr	**2023**	**50 000**	**2024**	**0**	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Komerční banka, a.s. - předfinancování a spolufinancování dotačních a dalších investičních akcí v období 2017-2022	**2017**	**250 000**	**2032**	**225 000**	200 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Česká spořitela, a.s. na předfinancovánía/nebo (spolu)financování investičních akcí, 2023-2027	**2022**	**800 000**	**2047**	**0**	400 000	0	0	0	0	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Celkem	**x**	**1 800 176**	**x**	**352 304**	**663 651**	**88 653**	**88 650**	**25 000**	**25 000**	**65 000**	**65 000**	**65 000**	**65 000**	**65 000**

V roce 2024 je plánováno čerpání úvěru ve výši 400 mil. Kč, a to převážně na rekonstrukci KD Slavie. Tento úvěr má po celou dobu čerpání formu revolvingu, kdy může být průběžně umořován splátkami z přijatých dotací a znovu čerpán.

Předpokládaný celkový zůstatek nesplacené jistiny úvěrů k 31.12.2024 dosáhne výše 663.651 tis. Kč.

VÝVOJ UKAZATELE DLUHOVÉ SLUŽBY (dle monitoringu hospodaření obcí)

Č. ř.	Název položky	Skutečnost/předpoklad k 31.12. v tis. Kč					
		2019	2020	2021	2022	UR 2023	2024
1	Příjmy celkem (po konsolidaci)	2 585 970	2 596 296	2 813 420	3 154 185	3 313 343	3 019 783
2	**Dluhová základna**	**2 585 970**	**2 596 296**	**2 813 420**	**3 154 185**	**3 313 343**	**3 019 783**
3	Úroky	11 869	6 158	4 458	25 671	16 263	22 122
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	93 182	97 281	116 883	87 919	88 653	88 653
5	**Dluhová služba**	**105 051**	**103 439**	**121 341**	**113 590**	**104 916**	**110 775**
6	**UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY**	**4,06 %**	**3,98 %**	**4,31 %**	**3,60 %**	**3,17 %**	**3,67 %**
7	Počet obyvatel (údaj k	94 014	94 463	94 229	93 426	96 417	96 417

	1.1.)						
8	Zadluženost obce v tis. Kč	536 685	474 494	413 112	440 957	352 304	663 651
9	Zadluženost obce na 1 obyvatele (v Kč)	5 709	5 023	4 384	4 720	3 654	6 883

Vývojová řada **Ukazatele dluhové služby** (DS) se vlivem pravidelných splátek stávajících úvěrů snižovala, pro rok 2024 mírně narostla z důvodu zapojení nového úvěru na financování investičních projektů města. Na ukazatel DS mají vliv jak celkové příjmy statutárního města České Budějovice, tak výše uhrazených splátek půjčených prostředků vždy v daném roce.

Rozpočtová odpovědnost

Podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů, dosáhne k 31.12.2024 předpokládaný dluh města celkové výše 663.651 tis. Kč, což je 35,97 % z částky 1.845.110 tis. Kč (limitu dluhu). Ta je podle ustanovení § 17 uvedeného zákona stanovena jako 60 % z průměrné výše příjmů města za poslední 4 rozpočtové roky (2021–2024). Převýší-li celkové zadlužení města takto zákonem stanovený limit, je město povinno v následujícím roce snížit dluh nejméně o 5 % z rozdílu mezi skutečnou výší dluhu a stanoveným limitem.

Zůstatek na účtech města k 31.10.2024 činil 923,81 mil. Kč (včetně účtů účelových peněžních fondů).